

CLEANTE: Te pime olete, seepärast teile näib
vabamõtleja see, kes avasilmi käib,
ja ususalgajaks te nimetate seda,
kes ühes teiega ei taha vagatseda.
Ükskõikseks jätab mind te vaga meeletusk,
sest kõigekõrgemal on teada minu usk.
Oma rada te mind iial käima ei pane.
Võlts usklik sama on mis praaliv kangelane –
ei lugupidamist meis kumbki ärata.
Aus vaprus oma teed käib ilma kärata
ja ehtne vagadus ei tao ju vastu rindu,
et imetlema kõik peaks tema usuindu.
Kas tõesti võrdsed on siis teie pilgu ees
nii vilets variser kui ehtne vagamees?
Kes neile kahele siis sama nime annab?
Oma näoga käib üks, kuid teine maski kannab.
Kuid teie ajate tõe segi valega
ja kesta tuumaga ja maski palega.
Te silm ei eralda üksteisest head ja paha
ja ehtsaiks müntideks te peate valeraha.
Jah, inimeste seas on kahjuks ülepea
väga levinud joon, et nad piiri ei pea.
Neile liialdustung iial rahu ei anna.
Igas asjas on soov neil i-le punkti panna.
Nad üle soolavad ja imestavad veel,
et kõige paremgi saab tülkaks sellel teel.

Ei, vend, ma endale kõiketeadja ei näi,
nagu ainuke tark ma teiste seas ei käi.
Mu ainus tarkus on, et ma voorust ja pahet
õiges valguses näen, teen tõe ja vale vahet.
Kui väga austusväärt ongi kangelasmeel,
ehtne vagadus on siiski auväärsem veel.
Ent nagu midagi ma kõrgemalt ei hinda
kui usuõhinat, mis täidab inimrinda,

nii mitte midagi ei tea ma jälgimat
kui silmakirjatsus. Ma põlgan teesklejat,
kes inimeste ees veab ette vaga lõusta,
et nõnda tema kurss võiks kõrgemale tõusta.
Jõhkvalt naeruks ta teeb ja teotab igal pool
kõike seda, mis suur ja püha inimsool.
Vaid oma huvisid need mehed silmas peavad,
suu vagu fraase täis, nad kõikjal noota veavad.
Nad härdalt ohkavad ja patte pihivad,
kuid au ja ameteid seejuures sihivad
ja käies taevateed ei ole taeva tasu
eesmärgiks nendele, vaid maa peal saadav kasu.
Täis ülbet muretust nad elu maitsevad,
kuid lihasuretust ja paastu kaitsevad.
Et nende usuga on liidus nende pahed,
nad õelad, aplad on, täis kättemaksutahet.
Vagad näod on neil ees, ükskõik mis halba hauks –
nad väidavad, et see olla jumala auks.
Nad nimelt sellega on ohtlikud, et tihti
just pühitsetud relv teenib pahelist sihti.
Nad usku teeseldes ju ainult määrivad
neid õilsaid taotlusi, mis austust väärivad.
Nendetaolisi on praegu paraku küllalt,
ent on õnneks ka neid, kes tegutsevad üllalt.
Suuri sõnu ei tee ju ehtne hingerikkus.
Nende usuga koos käib mõistev inimlikkus.
Et iga liialdus on neile vastumeelt,
lihtsurelikud neilt ei kuule kõrki keelt.
Las teised noomida – nad vahele ei sega.
Eeskujuks meile on nad üksnes tegudega.
Ikka valmis nad on teistes leidma ka head
ega vihasta neid meie näilised vead.
Neid väiklus, tighedus ja kadedus ei pure,
ausalt elada on nende ainuke mure.
Ja siis, kui täidabki püha pahameel neid,

nad patte põlgavad, kuid mitte patuseid.
Mõõdutundetu raev neid ialgi ei aja
meilt nõudma rohkemat kui taevale on vaja.
Igaühele neid mina eeskujuks seaks.
Nendetaolisi meil rohkem olema peaks.
Te sõbral nendega on kahjuks vähe ühist.
Ta teile pühak näib, kuid mina näen tas tühist
ja võltsi inimest ...

Molière „Tartuffe“ (tlk. August Sang)